

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Súkromná stredná odborná škola podnikania
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy na Súkromnej strednej odbornej škole podnikania Zvolen
5. Kód projektu ITMS2014+	312011Z833
6. Názov pedagogického klubu	Finančná inteligencia – predpoklad úspechu v živote
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	23.05.2022
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Budova školy - miestnosť odbornej prípravy
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Ing. Zuzana Necpálová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.skolapodnikania.sk

11. Manažérske zhrnutie:

kľúčové slová

- Medzinárodné podnikanie
- Zóny voľného obchodu
- Svetové hospodárstvo

krátka anotácia

Pedagogický klub – Finančná inteligencia – predpoklad úspechu v živote sa na tomto stretnutí venoval téme **Medzinárodné podnikanie**.

Medzinárodné podnikanie (international business, IB) je podnikanie nie len pre veľké firmy. Môže sa jednať aj o podnikanie v rámci jednej ekonomiky. Cieľom je vytvorenie pásiem a zón voľného obchodu.

Medzinárodné podnikanie sú ekonomické aktivity takých podnikateľských subjektov, ktoré sú realizované resp. ktoré pôsobia v medzinárodnom až svetovom meradle s účasťou v medzinárodnom obchode s pohybom kapitálu a v menovo-finančných vzťahoch. Svetové hospodárstvo tvorí globálny rámec pre podnikateľov a investorov.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Témou stretnutia je:

- Prostredie pre medzinárodné podnikanie
- Hospodársky cyklus
- Služby v medzinárodnom obchode
- Medzinárodná doprava
- Medzinárodný cestovný ruch
- Bankové služby
- IT a komunikácie
- Výrobné služby
- Vývoz kapitálu
- Podnikateľské riziko
- Poistenie v medzinárodnom podnikaní
- Prostriedky proexportnej politiky

Zhrnutie priebehu stretnutia:

Prostredie pre medzinárodné podnikanie

Enviroment, prostredie pre medzinárodné podnikanie, alebo ekonomický komplex je definovaný ako vyšší spoločenský celok, ekonomickej a politickej povahy, ktorý disponuje 8 základnými znakmi:

- prírodné podmienky
- ekonomické podmienky
- relatívna otvorenosť trhovej ekonomiky
- ekonomická úroveň
- štátna forma
- relatívna ekonomická samostatnosť
- postavenie v svetovom hospodárstve
- materiálny rozmer a ekonomický rozmer

Ekonomické hranice trhovej ekonomiky sú vždy otvorené sústave enviromentálnou priepustnosťou ekonomických pohybov – tovarov, služieb, kapitálu, pracovných síl a peňazí.

Hospodársky cyklus

Hospodárske cykly – cyklické hospodárske procesy prebiehajú v rámci svetového hospodárstva.

Hospodársky cyklus je zložitý účinkový mechanizmus. Hospodárske cykly sú zákonitost'ou fungovania svetového hospodárstva.

Služby v medzinárodnom obchode

Vývoz služieb zvyšuje efektívnosť zapojenia sa do medzinárodnej del'by práce – vytvára príjmové zdroje v platobnej bilancii – úspora materiálových a energetických zdrojov.

Zmluva GATT predstavuje neviditeľný export a import. V posledných 15 rokoch dochádza k poklesu podielu služieb. Vo vyspelých priemyselných štátoch tvoria služby 1/2 až 2/3 ich vytvoreného HDP. Služby delíme na:

1. faktorové (neobchodovateľné) – prevody finančných prostriedkov súvisiacich s medzinárodným pohybom výrobných činiteľov (pracovníci, investície, technológie, evidencie miezd a plátov pracovníkov pracujúcich v zahraničí)
2. nefaktorové (obchodovateľné) – považujú sa za predmet medzinárodného obchodu a v štatistikách medzinárodného obchodu sa členia na 4 hlavné kategórie:
 - nákladná doprava
 - ostatná doprava
 - zahraničný cestovný ruch
 - ostatné služby – oficiálne a súkromné

Medzinárodná doprava

Námorná doprava

Námorná doprava bola historickou dominantou. V 60. – 70. rokoch nastal presun prepravy osôb a tovaru v prospech rýchlejších dopravných prostriedkov, rýchlo rástla tonáž v dôsledku vzostupu množstva prepravovanej ropy. V roku 1986 nastal pokles ceny ropy a vyvolal nárast dopravy.

Trendom je:

- obmedzovanie materiálovej náročnosti výroby
- pokles prepravy substátov po mori
- nárast prepravy osobných áut z Japonska do USA
- nákladné autá z Európy do Afriky
- Južná Kórea, Singapur, Tchajwan a Hongkong vďaka výrobe elektroniky nenáročnej na materiálove vstupy prekonali krízy v námornej doprave

Železničná doprava

Železnice sú v súčasnosti hlavnou kontinentálnou dopravou. Kontajnerizácia umožnila uľahčenie manipulácie a urýchlenie dopravy.

Letecká doprava

Hlavnou výhodou leteckej dopravy je rýchlosť dopravy. Štruktúra zásielok: v minulosti hlavne náhradné diely a široká škála výrobkov. Osobná letecká doprava je doménou cestovného ruchu.

Riečna doprava

Riečna doprava je energeticky najmenej náročný a ekologicky najšetrnejší druh dopravy. Nevýhodou je malá rýchlosť, závislosť od poveternostných podmienok a nevyhnutnosť prepojenia na iný druh dopravy.

Cestná doprava

Cestná doprava a preprava je typ medzinárodnej dopravy, v ktorej najväčší podiel má medzinárodná nákladná automobilová doprava. Hlavnou výhodou je flexibilita „just in time“. Problémom je prehustenie diaľničnej siete v hlavných dopravných smeroch a tým zvýšenie tranzitných poplatkov – významná zdroj devízových príjmov tranzitných krajín.

Potrubná doprava

Potrubná doprava ušľachtilých palív je jednoduchá, operatívna prepravovanej technológie a má možnosť automatizácie skoro bez strát na tovare. Ropovod Družba, Francúzsky Lettavrec do SRN, Adria, Sojuz.

Medzinárodný cestovný ruch

Medzinárodný cestovný ruch tvorí významnú zložku medzinárodných hospodárskych vzťahov. Je to prostriedok ekonomického, kultúrneho a sociálneho rastu, stimulátor vzniku nových výrobných a nevýrobných činností a šíriteľ ponuky pracovných príležitostí. V roku 1974 – 94 zaznamenal medzinárodný cestovný ruch až 14-násobný nárast príjmov. Medzinárodný cestovný ruch je citlivý na politickú situáciu, ekológiu či konjuktúru.

Bankové služby

Medzi bankové služby patrí široké spektrum rôznych aktivít – poskytovanie úverov, zmenárenské a depozitné služby, realizácia medzinárodného platobného styku, vedenie účtov.

IT a komunikácie

Jednou z najrýchlejšie sa rozvíjajúcich oblastí ekonomiky je informačno-komunikačný priemysel. Podľa ITU (Medzinárodná telekomunikačná únia) sa telekomunikácie + počítačový + audiovizuálny priemysel v roku 1994 oproti roku 1993 zvýšil viac ako dvojnásobne. Patria sem technológie: mobilné telefóny, káblová televízia a internet. Nový termín GII – Globálna informačná infraštruktúra, je digitálna a veľkokapacitná.

Multimediálne služby

Multimediálna komunikácia = komunikácia hlasom, dátami, obrazom, textom a videom. Ministerská

konferencia štátov G7 o informačnej spoločnosti sa zaoberala prechodom ku globálnej informačnej spoločnosti, prechodom súčasnosti do 21. storočia. Biela kniha – filozofia prechodu EU k informačnej spoločnosti. Týka sa všetkých stránok života spoločnosti a tiež vzájomných vzťahov medzi hospodárskymi partnermi. Moderné informácie a komunikačné technológie dramaticky menia aspekty hospodárskeho a spoločenského života, t.j.:

- metódy práce a pracovných vzťahov
- organizáciu firiem
- zameranie prípravy na povolanie
- vzdelanie a spôsob vzájomnej ľudskej komunikácie

Výrobné služby

Výrobné služby sú služby spojené s výrobným procesom a predstavujú strategický prvok exportu, inovačných procesov a technologických premien. Patria tu:

- inžiniersko-konzultačné služby
- poradenské a konzultačné služby – ich význam rastie – výsledok: expertízy
- predaj konštruktérskych a projektových prác
- prevádzkový servis – technicko – organizačné poradenstvo, doškoloňovanie
- leasing
- medzinárodný licenčný styk
- ďalšie aktivity terciálneho sektora: napríklad poistenie

Vývoz kapitálu

Osobitosti vývozu kapitálu po 2. svetovej vojne

- nové podmienky svetového ekonomického, politického, sociálneho vývoja – ovplyvňuje oblasť medzinárodných hospodárskych vzťahov a v ich rámci aj vývoz kapitálu
- charakteristicky prebiehajúca a rozvíjajúca sa vedecko-technická revolúcia, kt. pôsobí na formy, zmeny štruktúry vyváženého kapitálu
- rastie celkový objem vyváženého kapitálu, nové formy vývozu kapitálu
- rastie úloha štátu pri vývoze kapitálu z priemyselne vyspelých krajín, kapitál je dôležitý faktor pri ovplyvňovaní medzinárodných trhov
- komplikované podmienky vývozu kapitálu do rozvojových krajín: regulácia presunu ziskov + dividend, prijímajú mnohé opatrenia na obmedzenie vplyvu zahraničného kapitálu
- štát vyváža kapitál – rozvíjajú sa rôzne formy stimulácie vývozu súkromného kapitálu – objavujú sa medzinárodné formy vývozu (záruky zo zahraničných investícií – pokrývajú sa rozličné druhy rizík) – hlavne tzv. nekomerčné riziká :
 - riziko vyvlastnenia, poštátnenie,

- konfiškácie, zhoršenie investícií
- riziko vojny, revolúcie, štátneho prevratu...
- prepravné riziko
- rastie podiel tzv. nenávratných prostriedkov (dary, dotácie, subvencie, podpora) v dvoch formách: hospodárska a vojenská
- dlhodobé ciele, vytvorenie vhodnej politickej a hospodárskej klímy
- zmena geografického rozloženia vyváženého kapitálu – v minulosti do hospodársky menej vyspelých krajín, v súčasnosti každý s každým
- zmena podmienok využívania kapitálu vo vyspelých krajinách – dobré možnosti využívania kapitálu priamo vo vyspelej krajine z MDP
- vzájomný pohyb kapitálu medzi rozvojovými krajinami od 70 rokov pohyb od rozvojových k vyspelým krajinám – petrodoláre (v dôsledku vzostupu ceny ropy) do bánk alebo ako účastiny podnikov v priemyselne vyspelých krajinách
- zmena odvetvovej štruktúry kapitálu vyváženého do zahraničia
- rastie úloha vývozu kapitálu v celkovom komplexe medzinárodných ekonomických vzťahov – tzv. verejná rozvojová pomoc

Faktory ovplyvňujúce zmenu menových kurzov

1. dlhodobé hľadisko

- teória parity kúpnej sily (PPP) – na jej základe sa porovnávajú ceny koša tých istých tovarov v určitej krajine. Menové kurzy sa môžu odlišovať od kurzy na základe parity kúpnej sily.
- narušením systému voľného obchodu (rast cien, zavedenie cla...)
- existujú tovary a služby, s ktorými sa nedá obchodovať cez hranice alebo v obmedzenej miere (pôda, budovy, prenájom): inflácia pôdy sa nerovná infl. iných tovarov.
- nie všetky tovary v rozličných krajinách majú rovnakú identitu

2. strednodobé hľadisko: v priaznivých fázach podnikového cyklu rastie Y, výdavky na spotrebu, na nákup tovaru – za inak nezmenených podmienok sa mena krajiny v ktorej rastie agregátny dopyt AD rýchlejšie – devalvácia

3. krátkodobé hľadisko: rozdiely v krátkodobej úrokovej miere – kapitál v meradle celej zeme sa sťahuje z miesta na miesto, kde sa očakáva najväčšie zhodnotenie, rast úrokovej miery = zhodnotenie meny.

Podnikateľské riziko v medzinárodnom podnikaní

Podnikateľské riziko (PR) je neoddeliteľnou súčasťou každého podnikania. Je to nebezpečie, že skutočne dosiahnuté hospodárske výsledky podnikateľskej činnosti sa budú odlišovať od predpokladaných. Odchýlky môžu byť žiaduce a nežiaduce (strata, úpadok, bankrot).

Poistenie v medzinárodnom podnikaní

- KARGO – poistenie prepravy
- KASKO – poistenie dopravných prostriedkov
- poistenie zodpovednosti voči tretím osobám
- poistenie zodpovednosti za výrobok
- poistenie investičných celkov vrátane stavieb na kľúč
- poistenie výstav a veľtrhov
- poistenie rizika z nezaplatenia
- poistenie valorov a cenín
- poistenie pri výkone služby
- poistenie zušľachtovacieho styku (v colnom konaní)
- poistenie menovo – kurzového rizika

Trendy na medzinárodnom poistnom trhu:

1. koncentrácia a centralizácia poisteného kapitálu – koncentrácia zdrojov v penzijných fondoch, rast zdrojov v účelových a v rezervných poistných fondoch
2. univerzálna poistná činnosť sa uskutočňuje v rámci poisťovacích koncernov a ich dcérskych firiem, prejavuje sa tendencia obchodov, ktoré bezprostredne nesúvisia s poistnou činnosťou
3. internacionalizácia poistných spoločností
4. poistnou činnosťou sa zaoberajú tiež iné finančné a bankové inštitúcie + brookerske firmy – tzv. dišpecializácia
5. harmónizácia a integrácia poistného trhu – v rámci jednotného trhu krajín a integračných tendencií

13. Závěry a odporúčania:

Definícia pre medzinárodné podnikanie hovorí, že ide o také podnikateľské aktivity, ktoré prekračujú priestor len jednej národnej alebo štátnej ekonomiky. Tieto aktivity môžu byť obchodné, kapitálové alebo finančné, pričom najmä v obchode a službách napreduje súčasná globalizácia trhu veľmi rýchlym tempom.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Ing. Zuzana Necpálová
15. Dátum	23.05. 2022
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	PaedDr. Pavel Igrňni
18. Dátum	23.05 2022
19. Podpis	